

स्थानीय राजपत्र

अर्नमा गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड १० संख्या ४ मिति २०८३ असार ३० गते

भाग १

अर्नमा गाउँपालिकाको सूचना

मदेश प्रदेशको गाउँ सभा र नगर सभाको कानून निर्माण प्रक्रिया सम्बन्धी ऐन, २०७७ को दफा ३३ को उपदफा (५) बमोजिम बमोजिम सर्वसाधारण जनताको जानकारीका लागि यो ऐन प्रकाशन गरिएको छ;

संवत् २०८३ को ऐन नं ४

आकस्मिक कोष ऐन, २०८३

प्रस्तावना: गाउँपालिका क्षेत्रमा आइपर्न सक्ने प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक विपद्, महामारी, आकस्मिक संकट तथा अप्रत्याशित परिस्थितिको तत्काल सामना गर्न तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७० बमोजिम आकस्मिक कोषको स्थापना, सञ्चालन,

उपयोग तथा व्यवस्थापन सम्बन्धमा आवश्यक कानुनी व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकाले

नेपालको संविधानको धारा २२६ बमोजिम अर्नमा गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम "अर्नमा गाउँपालिकाको आकस्मिक कोष ऐन, २०८३" रहेको छ।

(२) यो ऐन स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन भएको मितिबाट प्रारम्भ हुनेछ।

२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,—

(क) "अध्यक्ष" भन्नाले अर्नमा गाउँपालिकाको अध्यक्ष सम्झनुपर्छ।

(ख) "आकस्मिक कार्य" भन्नाले प्राकृतिक वा गैरप्राकृतिक विपद्, महामारी, दुर्घटना, आकस्मिक संकट वा अप्रत्याशित परिस्थितिका कारण तत्काल गर्नुपर्ने कार्य सम्झनुपर्छ।

(ग) "कोष" भन्नाले दफा ३ बमोजिम स्थापना भएको आकस्मिक कोष सम्झनुपर्छ।

(घ) "कार्यपालिका" भन्नाले अर्नमा गाउँ कार्यपालिका सम्झनुपर्छ।

(ड) "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्झनुपर्छ।

(च) "सभा" भन्नाले अर्नमा गाउँ सभा सम्झनुपर्छ।

परिच्छेद-२

कोष स्थापना तथा सञ्चालन

३. **कोषको स्थापना:** (१) गाउँपालिकामा आकस्मिक कोष नामको छुट्टै कोष स्थापना गरिनेछ।

(२) यस कोषको सञ्चालन गाउँपालिकाको नाममा छुट्टै बैंक खातामार्फत गर्नुपर्नेछ।

४. **कोषमा जम्मा हुने रकम:** कोषमा देहाय बमोजिमका रकम जम्मा गरिनेछन्:-

(क) स्थानीय सञ्चित कोषबाट प्रारम्भिक रूपमा जम्मा गरिएको रकम,

(ख) गाउँ सभाबाट विनियोजित रकम,

(ग) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा अन्य निकायबाट प्राप्त सहायता वा अनुदान,

(घ) व्यक्ति, संस्था वा विकास साझेदारबाट प्राप्त सहयोग रकम,

(ड) अन्य कानुन बमोजिम प्राप्त रकम।

५. **कोषको न्यूनतम मौज्दात:** (१) कोषमा कम्तीमा रु. पच्चीस लाख मौज्दात कायम राखिनेछ।

(२) कोषबाट खर्च भएको रकम स्थानीय सञ्चित कोषबाट कम्तीमा रु. पच्चीस लाख कायम हुने गरी प्रत्येक आर्थिक वर्षमा सोधभर्ना गरिनेछ।

परिच्छेद-३

कोषको उपयोग

६. कोष खर्च गर्न सकिने क्षेत्र: कोषको रकम देहायका कार्यमा मात्र खर्च गर्न सकिनेछ:-

(क) प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक विपद् व्यवस्थापन

(१) भूकम्प, बाढी, पहिरो, डुबान, आगलागी, हावाहुरी, चट्याङ, असिना, जंगली जनावरको आक्रमण आदिबाट उत्पन्न क्षतिको व्यवस्थापन,

(२) उद्धार, राहत, पुनर्स्थापना तथा पुनःस्थापना कार्य।

(ख) स्वास्थ्य तथा महामारी नियन्त्रण

(१) महामारी तथा संक्रामक रोग नियन्त्रण,

(२) औषधि, उपकरण तथा स्वास्थ्य सामग्री खरिद, र

(३) विपन्न नागरिकको आकस्मिक उपचार तथा उद्धार।

(ग) अत्यावश्यक सार्वजनिक सेवा सञ्चालन

(१) खानेपानी, सरसफाइ, स्वास्थ्य, शिक्षा तथा विद्युत् सेवा सञ्चालनमा तत्काल देखिएको समस्या समाधान, र

(२) सार्वजनिक सेवामा अवरोध हटाउन आवश्यक आकस्मिक खर्च।

(घ) सार्वजनिक सम्पत्ति तथा पूर्वाधार मर्मत

(१) सडक, पुल, भवन, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था लगायतका संरचनाको आकस्मिक मर्मत, र

(२) खानेपानी तथा ढल प्रणालीको आकस्मिक सुधार।

(ङ) कानुनी तथा न्यायिक दायित्व

(१) अदालतको आदेश कार्यान्वयन,

(२) लैंगिक हिंसामा परेका व्यक्तिको तत्काल उद्धारका क्रममा आवश्यक

लत्ताकपडा, खाना,
यातायात तथा उपचार
खर्च,

(३) जोखिमपूर्ण अवस्थामा
रहेका व्यक्तिहरुको
तत्काल उद्धार तथा
उपचार,

(४) तत्काल कानुनी परामर्श
तथा प्रतिरक्षा सम्बन्धी
खर्च।

(च) सुरक्षा तथा सार्वजनिक हित

(१) सार्वजनिक सुरक्षा कायम
गर्न आवश्यक आकस्मिक
व्यवस्था, र

(२) अन्य सार्वजनिक हितका
आकस्मिक कार्य।

(छ) नेपाल सरकार वा प्रदेश
सरकारबाट प्राप्त निर्देशन बमोजिम
सञ्चालन गर्नुपर्ने आकस्मिक
कार्यक्रम।

७. कोष प्रयोग गर्न नपाइने: देहायका कार्यमा कोषको रकम खर्च
गर्न पाइने छैन:-

- (क) नियमित प्रशासनिक खर्च,
- (ख) तलब, भत्ता तथा पारिश्रमिक,
- (ग) नियमित विकास आयोजना,

- (घ) सवारी साधन खरिद,
- (ङ) सभा, गोष्ठी तथा भ्रमण खर्च, र
- (च) अन्य नियमित बजेटबाट सञ्चालन गर्न सकिने कार्य।

परिच्छेद-४

खर्च स्वीकृति तथा नियन्त्रण

८. **खर्च स्वीकृत गर्ने अधिकार:** (१) दफा ६ बमोजिमका शीर्षकमा आकस्मिक अवस्थाको प्रकृति हेरी अध्यक्षले रु एकलाख सम्म कोषबाट खर्च स्वीकृत गर्न सक्नेछन्।

(२) एक पटकमा रु. एक लाखभन्दा बढी रकम खर्च गर्दा कार्यपालिकाको स्वीकृति लिनुपर्नेछ।

(३) अत्यन्त आकस्मिक अवस्थामा अध्यक्षले खर्च स्वीकृत गरी सोको जानकारी कार्यपालिकाको आगामी बैठकमा पेश गर्नुपर्नेछ।

९. **भुक्तानी प्रक्रिया:** (१) लाभग्राहीले यस ऐन बमोजिम भुक्तानी दावी गर्दा खर्चलाई पुष्टि हुने आवश्यक कागजात पेश गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम तत्काल काजगात उपलब्ध हुन नसक्ने अवस्था भएमा घटनाको विवरण खुल्नेगरी सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्षको सिफारिस संलग्न गर्नु पर्नेछ।

(३) सामान्यतया कोषबाट हुने भुक्तानी बैंक मार्फत गरिनेछ।

(४) अत्यावश्यक अवस्थामा नगद भुक्तानी गर्नुपरे कारण खुलाउनुपर्नेछ।

१०. खर्चको अभिलेख: कोषबाट भएको सम्पूर्ण खर्चको छुट्टै अभिलेख राख्नुपर्नेछ।

परिच्छेद-५

लेखा, प्रतिवेदन तथा लेखापरीक्षण

११. प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने: (१) कोषबाट भएको खर्चको विवरण प्रत्येक कार्यपालिका बैठकमा पेश गर्नुपर्नेछ।
(२) आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीन महिनाभित्र सभामा वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।
१२. लेखापरीक्षण: कोषको आय व्ययको आन्तरिक तथा अन्तिम लेखापरीक्षण प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ।

परिच्छेद-६

विविध

१३. कार्यविधि बनाउन सक्ने: यस ऐनको कार्यान्वयनका लागि कार्यपालिकाले आवश्यक कार्यविधि, मापदण्ड वा निर्देशिका बनाउन सक्नेछ।
१४. बाधा अड्काउ फुकाउने अधिकार: यस ऐनको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा, अस्पष्टता वा व्यावहारिक समस्या उत्पन्न भएमा कार्यपालिकाले आवश्यक निर्णय गरी बाधा अड्काउ फुकाउन सक्नेछ।

आज्ञाले

द्रोपति कुमारी यादव

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत